

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

DEPARTAMENT DIALOGU I PARTNERSTWA SPOŁECZNEGO

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 661 17 05, fax +48 22 661 16 40
www.gov.pl/web/rodzina ; e-mail: Magdalena.Wysocka@mrpips.gov.pl

DDP.II.053.115.1.2019.NK/MWM

Warszawa, 14 listopada 2019 r.

W związku z przekazaną do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w dniu 26 sierpnia 2019 r. petycją w sprawie skorygowania tłumaczenia wyrażenia „collective agreements” czy „contrats collectifs” zawartego w art. 27 Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy nr 81 dotyczącej inspekcji pracy w przemyśle i handlu z 1947 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 72, poz. 450) uprzejmie informuję, że w tej sprawie MRPiPS wystąpiło również do Głównego Inspektora Pracy z prośbą o opinię oraz informację, czy obecne tłumaczenie stanowi utrudnienie lub ograniczenie w funkcjonowaniu Państwowej Inspekcji Pracy.

Ratyfikowana przez Rzeczpospolitą Polską w 1995 r. Konwencja nr 81 dotycząca inspekcji pracy w przemyśle i handlu w artykule 27 (w tłumaczeniu zamieszczonym w przywołanym Dzienniku Ustaw) przewiduje, iż w niniejszej konwencji określenie „przepisy prawne” obejmuje, oprócz ustawodawstwa, orzeczenia arbitrażowe i układy zbiorowe mające moc prawa i nad których stosowaniem powinni czuwać inspektorzy pracy. Użyte w tym przepisie sformułowanie w tekście angielskim „collective agreements” zostało przetłumaczone jako „układy zbiorowe”. Podobnie przetłumaczono to sformułowanie w artykule 4 Konwencji nr 98 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej stosowania zasad prawa organizowania się i rokowań zbiorowych przyjętej w Genewie dnia 1 lipca 1949 r. (Dz. U. z 1958 r. Nr 29, poz. 126).

Wyrażenia „collective agreements” w jęz. angielskim i „contrats collectifs” w jęz. francuskim mogą istotnie być przetłumaczone na język polski jako „porozumienia zbiorowe”, ale również, z braku angielskich/ francuskich terminów o węższym znaczeniu, jako „układy zbiorowe”. Mając na uwadze przywołaną w Pana petycji uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2001 r. (III ZP 25/00), zasadne wydaje się więc uwzględnienie w tłumaczeniu tekstu Konwencji wyrażenia szerszego obejmującego wszelkie zawierane porozumienia zbiorowe.

Należy jednak mieć na uwadze, że brak możliwości rozróżnienia w języku angielskim czy francuskim między terminem o węższym znaczeniu („układ zbiorowy”), a terminem o szerszym znaczeniu („porozumienie zbiorowe”) może prowadzić do wadliwych przekładów również z języka polskiego na język obcy w sytuacji, kiedy konieczne jest precyzyjne wskazanie typu porozumienia zbiorowego, jakim jest układ. Ponadto w zdaniu odrębnym do

niepodlega

POLSKA
SŁUŻBIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

przywołanej wyżej uchwały podniesiono argumenty przemawiające przeciwko przydawaniu określeniom i terminom użytym w przekładzie znaczenia, jakie mają ich odpowiedniki w językach oryginalnych Konwencji.

Odnosząc się kwestii ewentualnego utrudnienia lub ograniczenia funkcjonowania Państwowej Inspekcji Pracy w związku z obecnym tłumaczeniem Konwencji nr 81 Międzynarodowej Organizacji Pracy, Główny Inspektor Pracy zaznaczył, iż stosownie do art. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1251) Państwowa Inspekcja Pracy jest organem powołanym do sprawowania nadzoru i kontroli przestrzegania prawa pracy, w szczególności przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, a także przepisów dotyczących legalności zatrudnienia i innej pracy zarobkowej w zakresie określonym w ustawie. Do zadań Państwowej Inspekcji Pracy zgodnie z art. 10 ww. ustawy należy m. in. nadzór i kontrola przestrzegania przepisów prawa pracy (...). Zgodnie zaś z art. 9 Kodeksu pracy, przez prawo pracy rozumie się przepisy Kodeksu pracy oraz przepisy innych ustaw i aktów wykonawczych, określające prawa i obowiązki pracowników i pracodawców, a także postanowienia układów zbiorowych pracy i innych opartych na ustawie porozumień zbiorowych, regulaminów i statutów określających prawa i obowiązki stron stosunku pracy. Zatem inspekcja pracy zakresem przedmiotowym kontroli obejmuje również przestrzeganie postanowień porozumień zbiorowych opartych na ustawie. W ocenie Głównego Inspektora pracy zmiana użytego w art. 27 Konwencji nr 81 Międzynarodowej Organizacji Pracy wyrażenia „układy zbiorowe pracy mające moc prawa” na sformułowanie „porozumienia zbiorowe mające moc prawa” nie wpłynie na zmianę kompetencji Państwowej Inspekcji Pracy.

Jednocześnie pragnę zauważyć, że konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy są skierowane do państw członkowskich i nie są stosowane bezpośrednio. Ich postanowienia są implementowane za pomocą ustawodawstwa krajowego, układów zbiorowych, orzeczeń arbitrażowych lub sądowych. Ponadto, procedura sprostowania tłumaczenia umowy międzynarodowej opublikowanej w Dzienniku Ustaw jest tak skonstruowana, że w oświadczeniu prostującym przywołuje się tylko sprostowane wyrażenie, a nie całą treść całego przepisu lub umowy. Dla osób, które nie mają dostępu do płatnych serwisów informacji prawnej, czyli większości obywateli, sprostowanie takie miałoby niewielką wartość i byłoby trudne do znalezienia.

Biorąc pod uwagę powyższe argumenty, uznaję sprostowanie tłumaczenia art. 27 Konwencji MOP nr 81, o które wnosi Pan w swojej petycji, za niecelowe.

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Dialogu i Partnerstwa Społecznego

Agata Oklińska
Agata Oklińska

wiepodlega

POLSKA
STULECIE OBCEWYBRANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

